

ATTESTEN

DR. JAN VAN ELSSEN
RAADSLID



ORDE DER ARTSEN
OOST-VLAANDEREN

HOE EEN ATTEST VOORSCHRIJVEN? VALKUILEN VOORKOMEN!

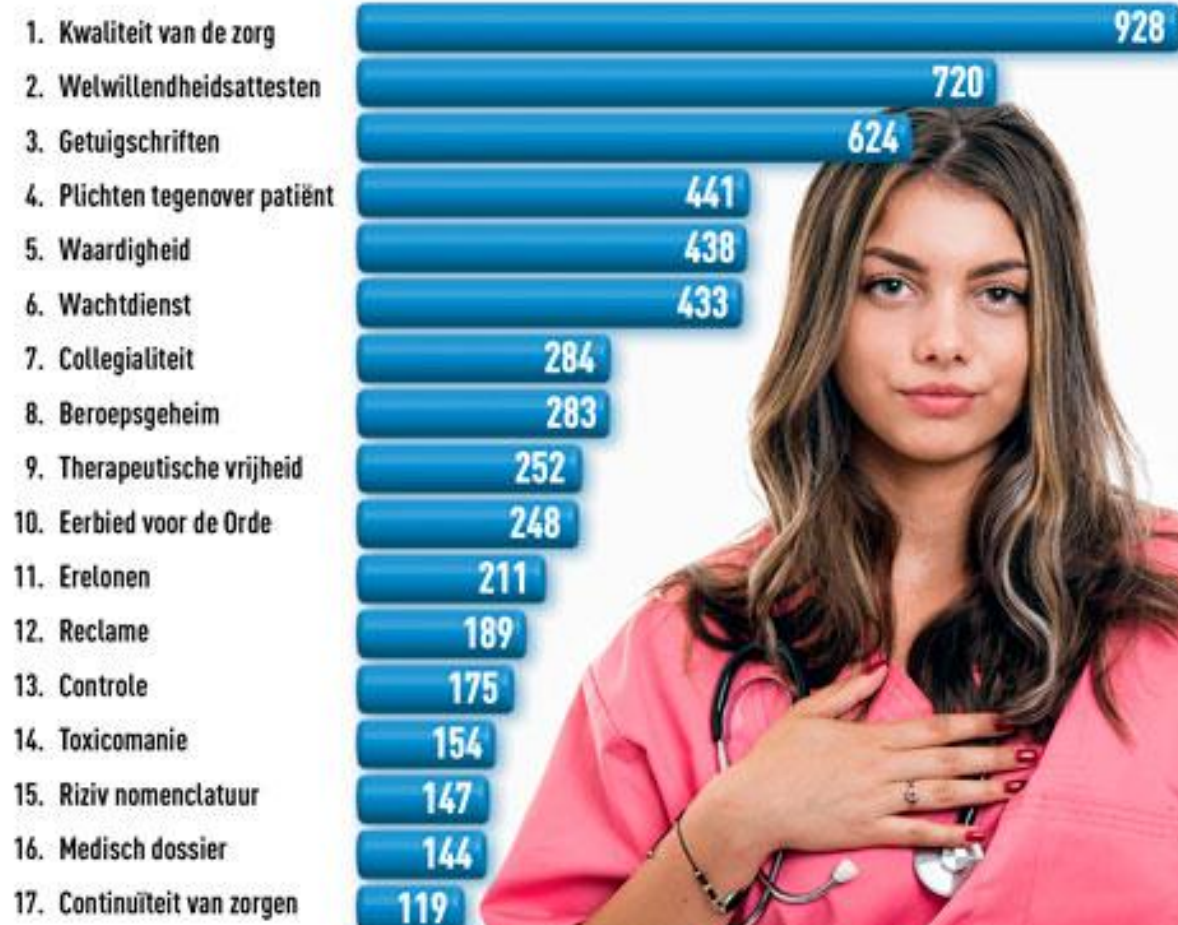
Attesten voor school en arbeidsongeschiktheid



Is er een probleem?



Belangrijkste klachten (2005-2018)



HET MEDISCH ATTEST

- Is een getuigschrift, dat een feit van medische aard vaststelt
- Bevestigt op grond van eigen ondervraging en onderzoek
- Volledig waarheidsgetrouw en gewetensvol
- Houdt alleen medische vaststellingen over de patiënt zelf in

MOET
MAG
MAG NIET

Welke attestaten MOETEN?

CODE VAN MEDISCHE DEONTOLOGIE

Respect

Artikel 26

De arts bezorgt de patiënt de medische documenten die hij nodig heeft.

De arts stelt deze documenten waarheidsgetrouw, objectief, voorzichtig en discreet op, met aandacht voor het vertrouwen dat de maatschappij in hem stelt.

1. Algemeen

1.1. In verschillende omstandigheden is de patiënt aangewezen op een verklaring over zijn gezondheidstoestand van zijn behandelend arts.

- Het is een deontologisch plicht van de behandelend arts, binnen de grenzen van bekwaamheden en objectief te voldoen aan de rechtmatige vragen van de patiënt.
- Hij kan zich er niet aan onttrekken zonder gegronde reden.
- Bij het invullen van documenten met het oog op de afsluiting of de uitvoering van een verzekeringscontract handelt hij in opdracht van zijn patiënt en niet van de verzekeringsmaatschappij.

1.3. De arts is gehouden om, op verzoek of met toestemming van de patiënt , aan een andere behandelende beoefenaar die door patiënt werd aangeduid om hetzij het diagnose, hetzij behandeling voor te zetten of te vervolledigen.

- Alle nuttige of noodzakelijke inlichtingen van geneeskundige of farmaceutische aard betreffende deze patiënt mede te delen.
- De arts schendt het beroepsgeheim dus niet wanneer hij informatie doorgeeft aan een confrater op verzoek of met toestemming van de patiënt.



Welke attesten “mogen” en welke “niet”?

1.2. Elk getuigschrift, attest of elke verklaring dient door de arts oprecht te worden opgemaakt.

- Opzettelijk valse attesten schrijven kan leiden tot strafrechtelijke en disciplinaire vervolging.
- De arts dient uiterst nauwkeurig te werk gaan bij het verzamelen en analyseren van elementen waarop hij zich baseert om een medisch feit te attesteren.
- Hij moet objectief zijn en niet ingaan op onredelijke vragen.
- Het attest moet preciseren of het gebaseerd is op de anamnese door de arts.
- Bij het attesteren van de huidige medische toestand van de patiënt, moeten het medisch onderzoek en het opstellen van het getuigschrift gelijktijdig gebeuren of toch dicht na elkaar.
- Het moet steeds gedateerd zijn op de datum waarop het werd opgesteld.

Randvoorwaarden

GDPR

Beroepsgeheim

Afbakening bevoegdheden arts versus rechterlijke
macht

Algemeen principe:

proportioneel
waarheidsgetrouw
objectief

GEANTIDATEERDE ATTESTEN

CASUS 1

- Arbeider werkt aan chauffage en loopt lichte brandwonde op aan zijn vingertippen. Hij liet na zijn veiligheidshandschoenen te dragen
- De wonde wordt ter plekke verzorgd volgens de regels van de kunst en lijkt op eerste gezicht niet heel ernstig.
- Uit voorzichtigheid wordt de medewerker doorverwezen naar huisarts ter controle.
- De huisarts schrijft onmiddellijk 3 weken arbeidsongeschiktheid. Toevallig sluit dit ook aan bij zijn 3 weken jaarlijks verlof.



CASUS 1: GEVOLGEN VOOR DE WERKGEVER

- De werkgever heeft geen preventieadviseur niveau 1 of niveau 2 en moet het onderzoek van het arbeidsongeval en het daaruit volgend **omstandig verslag opmaken door zijn externe preventiedienst**.
 - Kostprijs hiervan is $3 \times \text{€ } 122 / \text{u} = \text{€ } 366$
- Aansluitend dient eveneens **een bedrijfsbezoek plaats** te vinden **door de externe preventiedienst** en dient de **intern preventieadviseur** hierbij te helpen.
 - Kostprijs hiervan is $2 \times \text{€ } 45 + 2 \times \text{€ } 122 + \text{€ } 55 \text{ verplaatsingskost} = \text{€ } 389$
- De werkgever zal controle krijgen door de sociale inspectie waardoor de preventieadviseur en leidinggevende een tweetal uur extra ter beschikking dienen te zijn.
 - Kostprijs hiervan is $\text{€ } 45 \times 2 \times 2 = \text{€ } 180$
- De medewerker moet worden **vervangen door interim personeel** met extra loon coëfficiënt en BTW. Aanzienlijk duurder dan de wedde van de medewerker.
 - Interim kost 1,7 maal meer dan vaste medewerker
 - De gebruikelijke coëfficiënten voor bv. zorgpersoneel is $2,29 \times$ de normale bruto wedde terwijl de normale brutowedde $\times 1,37 \times 13,95/12 = \text{brutowedde} \times 1,59$.
 - Extra kostprijs hiervan tav van wedde vaste medewerkers: $15 \text{ dagen} \times 7,6 \text{ uur per dag} \times \text{€ } 30 \text{ (uurloon)} \times 0,7 = \text{€ } 2.394$
 - Mogelijks stijgen van arbeidsongevallenverzekering wegens uitkering loon medewerker
- Totaal extra kost van casus 1 : $\text{€ } 3.329$ terwijl medewerker perfect aangepast werk had kunnen krijgen.



CASUS 2

- Op vrijdag 6 december morst medewerker hete koffie op haar hand.
- De wonde wordt ter plekke verzorgd volgens de regels van de kunst en lijkt op eerste zicht niet heel ernstig.
- Uit voorzichtigheid wordt de medewerker doorverwezen naar huisarts ter controle.
- De huisarts stelt eerstegraads brandwonde vast. Omdat het weekend is schrijft de huisarts ziektebriefje tot en met maandag. De medewerker werkt niet in weekend, enkel de maandag. Medewerker is dinsdag terug aan de slag en deelde mee dat indien ze geen doktersattest had gehad ze waarschijnlijk direct terug aan het werk was gegaan.



CASUS 2: GEVOLGEN VOOR DE WERKGEVER

- Arbeidsongeval wordt **gecatalogeerd als brandwonden die aanleiding geven tot meerdaagse arbeidsongeschiktheid** of chemische of inwendige verbrandingen of bevriezingen (codes 060 tot 069). Waardoor procedure dient te worden opgestart. Indien huisarts enkel ziekteattest had geschreven voor de werkelijke arbeidsdag maandag had werd dit niet als ernstig arbeidsongeval gecatalogeerd.
- De werkgever geeft geen preventieadviseur niveau 1 of niveau 2 en moet het **onderzoek van het arbeidsongeval** en het daaruit volgend omstandig verslag opmaken door zijn externe preventiedienst.
 - Kostprijs hiervan is $3 \times \text{€ } 122 / \text{u} = \text{€ } 366$
- Aansluitend dient eveneens **een bedrijfsbezoek** plaats te vinden en dient de intern preventieadviseur hierbij te helpen.
 - Kostprijs hiervan is $2 \times \text{€ } 45 + 2 \times \text{€ } 122 + \text{€ } 55 \text{ verplaatsingskost} = \text{€ } 389$
- De werkgever zal **controle** krijgen **door de sociale inspectie** waardoor de preventieadviseur en leidinggevende een tweetal uur extra ter beschikking dienen te zijn.
 - Kostprijs hiervan is $\text{€ } 45 \times 2 \times 2 = \text{€ } 180$
- De **medewerker** moet worden **vervangen** door **interim personeel** met extra loon coëfficiënt en BTW. Aanzienlijk duurder dan de wedde van de medewerker. De gebruikelijke coëfficiënten voor bv. zorgpersoneel is $2,29 \times$ de normale bruto wedde. Normaal brutowedde $\times 1,37 \times 13,95/12 =$ brutowedde $\times 1,59$ of interim kost $1,7$ maal meer dan vaste medewerker.
 - Extra kostprijs hiervan tav van wedde vaste medewerkers: $1 \text{ dagen} \times 7,6 \text{ uur per dag} \times \text{€ } 38 \text{ (uurloon)} \times 0,7 = \text{€ } 202,16$
- **Totaal extra kost van casus 2 : € 1.137,16 wat had kunnen voorkomen worden had arts maar 1 dag ongeschiktheid geschreven.**



CASUS 3

- Verpleegkundige voelt zich “niet zo goed”, wordt uit voorzichtigheid naar HA gestuurd die onmiddellijk 4 weken arbeidsongeschiktheid attesteert “om uit te rusten”(sic). Zij wordt vervangen door interim verpleegkundige
 - o Kostprijs wedde verpleegkundige
 - □ 22 werkdagen x 7,6 uur per dag x € 38 (uurloon)= € 6.353,6
 - o Extra kostprijs interim tav van wedde vaste medewerkers:
 - □ 22 dagen x 7,6 uur per dag x € 38 (uurloon) x 0,7 = € 4.447,52
- Totaal kost van casus 3 : € 10.801,12 / maand

CASUS 3: GEVOLGEN VOOR DE WERKGEVER

- Zij wordt vervangen door interim verpleegkundige
 - Kostprijs wedde verpleegkundige
 - 22 werkdagen x 7,6 uur per dag x € 38 (uurloon)= € 6.353,6
- Extra kostprijs interim tav van wedde vaste medewerkers:
 - 22 dagen x 7,6 uur per dag x € 38 (uurloon) x 0,7 = € 4.447,52
- **Totaal kost van casus 3 : € 10.801,12 / maand**



CASUS 4

Corona

- Pt zonder symptomen en werkzaam in zorgsector biedt zich aan bij de huisarts voor Covid-19 test wegens hoogrisicocontact vanwege + geteste zoon
- HA : “ quarantaine-attest van minimum 7dagen”
- Pt: “kun je daar geen ziekteattest van maken want af en toe moet ik toch wel niezen en ik heb het echt wel niet te breed thuis, wegens...”.



(on)juiste attestaten?



HET DIXIT-ATTEST

- Is louter gebaseerd op de verklaring van de betrokkene en niet op de diagnose
- De gebruikelijke voorgedrukte medische formulieren kunnen hiervoor NIET aangewend worden
- Een dergelijk attest dient met hoofding dixit-attest te beginnen en dient duidelijk te vermelden “Volgens verklaring van betrokkene”
- Indien de school geregeld dergelijke attesten ontvangt, kan zij dit signaleren aan de CLB-arts die op zijn beurt desgevallend overleg kan plegen met de behandelende geneesheer.

CONTACT SCHOOLARTS – BEHANDELEND ARTS

- ❑ Advies Nationale Raad 29 januari 1994 – voorstander is van contacten tussen de schoolarts en de behandelende arts (inhoud van medische ongeschiktheidsverklaring toe te lichten)
- ❑ In belang zijn voor de schoolse begeleiding van de leerling, dit overleg geldt dus evenzeer in het kader van een dixit-attest

De nationale raad heeft het nieuwe model van dixit-attesten goedgekeurd, opgesteld in overleg met het departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse gemeenschap.

Advies van de nationale raad :

DIXIT - ATTEST

Ik, ondergetekende, arts, rapporteer hierbij dat (naam patiënt)

.....
mij op .../.../..... verklaart om gezondheidsredenen niet in staat geweest te zijn

de lessen bij te wonen

aanwezig te zijn op de stageplaats

.....

van .../.../..... tot en met .../.../.....

De CLB-arts kan op basis van dit attest contact met mij opnemen.

Naam en identificatie van de arts

Datum :

Handtekening arts :

ROL VAN CLB-ARTS



WAT DOET HET CLB?

Actief op 4 domeinen:

- problemen met leren en studeren
 - schoolloopbaanbegeleiding bvb. vragen bij de studiekeuze, studierichtingen, attesten en diploma's,...
 - psychisch en sociaal functioneren van het kind bvb. stress, faalangst, pestproblemen, gewelddadig, spijbelen,...
 - preventieve gezondheidszorg bvb. overgewicht, inentingen, groeistoornissen,...
- CLB vertrekt steeds vanuit een probleem in het schools functioneren van het kind



WAARVOOR KAN JE CONTACT OPNEMEN MET HET CLB?

- Als je als arts problemen vaststelt bij een leerling die een patiënt van je is
- Door elkaar te informeren, kunnen we samenwerken aan een standvastige situatie voor de leerling
- De problemen kunnen gaan over:
 - chronische ziektes
 - vermoeden van het proberen wettigen van spijbelgedrag via een doktersattest
 - zorgen over thuissituatie
 - zwangerschap leerling
 - ...



D-CODE

- een afwezigheid wegens ziekte van meer dan drie opeenvolgende kalenderdagen;
- een afwezigheid wegens ziekte nadat de leerling in datzelfde schooljaar al viermaal afwezig is geweest voor een ziekteperiode met verklaring van de ouders (=code Z);
- Dit medisch attest kan afkomstig zijn van een arts, een arts-specialist, een psychiater, een tandarts, een orthodontist en de administratieve diensten van een ziekenhuis of een erkend labo;



D-CODES

- Bij veelvuldige rechtmatige medische attesten kan dit “de schoolloopbaan in het gedrang brengen”
- Meerwaarde om jouw bezorgdheid te delen met de CLB-arts
- Samen mogelijkheden bekijken:
 - Tijdelijk onderwijs aan huis (TOAH)
 - Bednet
 - Vrijwilligersorganisaties
 - ...



ACTIEPLAN MAART 2017

- Protocol betreffende de samenwerking tussen de medische sector en onderwijs in het kader van het actieplan 'een sluitende aanpak van spijbelen en schoolverzuim'
- Spijbelen = verplichte opdracht van CLB (multidisciplinair team)

B-CODE = PROBLEMATISCHE AFWEZIGHEID

- Een B-code staat voor een afwezigheid van minstens een halve dag, waarvoor de wettiging ontbreekt of in vraag wordt gesteld.
- De 'B' staat voor 'begeleiding'.
- School doet melding aan CLB zodra een leerling 5 B-codes heeft of 5 halve dagen ongewettigd afwezig was
- De school en het CLB bespreken samen welke acties ze kunnen ondernemen om de leerling te begeleiden.
- Vanaf 10 B-codes start het CLB een verplicht begeleidingstraject op met de leerling.

DIXIT-ATTEST

- Een **dixitattest** is een attest dat alleen op de verklaring van de patiënt gebaseerd is en niet op een echte diagnose. De arts heeft zelf geen medische oorzaak voor de afwezigheid kunnen vaststellen. Een dixitattest is geen medisch attest.
- Wordt niet meer aanvaard als medisch attest
- Wordt geregistreerd als een problematische afwezigheid (**code B** in plaats van code D)

GEANTEDATEERD ATTEST

- een attest dat geschreven werd na de ziekteperiode en waarbij de arts de ziekte dus niet zelf heeft kunnen vaststellen
- wordt niet meer aanvaard als medisch attest en dus zal geregistreerd worden als een problematische afwezigheid (**code B** in plaats van code D).

MEDISCH ATTEST L.O.

- Uniforme attesten in het kader van sportactiviteiten op school en lessen lichamelijke opvoeding
- Specificiëren
- Liefst geen attesten voor heel schooljaar

VOORBEELD

Bijlage 1 : medisch attest lichamelijke opvoeding

MEDISCH ATTEST VOOR DE LESSEN LICHAMELIJKE OPVOEDING EN SPORTACTIVITEITEN OP SCHOOL

Ik ondergetekende, huisarts, verklaar :

.....
persoonlijk te hebben ondervraagd en onderzocht en te hebben bevonden dat hij/zij om medische redenen niet kan deelnemen van tot inbegrepen aan één of meerdere onderdelen van het vak lichamelijke opvoeding:

Aankruisen wat niet mag

- Oefeningen met belasting van
- Bovenste ledematen
- Onderste ledematen
- Rug
- Alle oefeningen behalve zwemmen
- Zwemmen
- Andere beperkingen :

.....
.....
.....
Aanbevelingen t.a.v. de leerkracht lichamelijke opvoeding :

.....
.....
.....
Datum :

Handtekening

copyright : VVJ-Domus Medica 971216

ATTEST VOOR CHRONISCH ZIEKE KINDEREN

- Het attest wordt opgesteld door de behandelende geneesheer
- Er gebeurt overleg met de CLB-arts:
 - De arts meldt dat de leerling aan een chronische ziekte lijdt.
 - De arts meldt dat het kind onderwijs mag volgen.
- Het attest is een schooljaar lang geldig.
- Hierdoor hoeft niet elke afwezigheid met een apart attest door een arts gewettigd te worden, een briefje van de ouders volstaat.

ATTESTERING DOOR CLB-ARTS

CLB-attest bij ziektebeeld dat verschillende afwezigheden tot gevolg heeft zonder doktersconsultatie.

Bij: _____

Die school loopt in: _____

Is een ziektebeeld aanwezig dat meerder afwezigheden tot gevolg kan hebben zonder dat telkens een doktersconsultatie vereist is.

Het CLB bevestigt dit na overleg

met de school op _____,

met de ouders op _____,

en de behandelende arts op _____.

Wanneer zich om deze reden effectief een afwezigheid voordoet, volstaat een verklaring van de ouders.

Afwezigheden die geen verband houden met de ziekte, kunnen niet met dit attest verantwoord worden.

Dit attest is geldig van _____ tot _____.

Dr.

Datum: _____

Handtekening:

Website: www.ordomedic.be

Nieuwsbrief verduidelijking art. 26: 19/9/2020 Nationale Raad editie 140 2/10/2020

Dank u voor jullie aandacht...